

MAASTRICHT DIGITAAL

TWEE MAANDELIJKS MAGAZINE

Foto : Danny Bartels

Walmuur : John Kerkhofs Fotograaf aan het woord
Foto van de maand Literair perelke Straat uitgelicht
Us sjoen Mestreech en nog veel meer...

Inhoud

Juni 2020 | 21e editie

- 3 Maastricht Digitaal
- 4 De baank
- 6 Walmuur
- 10 Opa Jam
- 11 Gedicht
- 12 Jonas en Flint
- 15 Vrijthof
- 16 Opa Jam
- 17 Beeld in de stad
- 18 Foto van de maand
- 20 't Perelke
- 21 Facebook
- 22 KLM huisjes
- 24 Straat uitgelicht
- 25 Vroeger en nu
- 26 Us sjoen mestreech
- 28 Fotograaf aan het woord
- 31 Corona etalage
- 32 Foto van de maand
- 34 Thuis in Maastricht
- 36 Hstoria Traiecti ad Mosam
- 40 Lente bloei
- 41 Cellebroderskapel
- 42 Drukkunstmuseum
- 43 Opa jam
- 44 Schilderen met kinderen
- 46 Noodkist
- 47 Museum aan het Vrijthof
- 48 Frontenpark
- 49 Natuurmonumenten
- 50 Wanelen rond Wolder
- 52 Coverfoto

Foto's in deze editie: Danny Bartels, Aggie Janssen, Zjearar Vandenboorn, Laurens Bouvrie, John Kerkhofs, Willie Lion, Ludo Nieste, Helen van den Broek, Nick Robeerts, Jack Debruijn, Frank Nelissen, Paul Berben, Willy Weijenberg, John van Even, Francien Schijlen, Denaielle Hameleers, Koos Wijnants

MAASTRICHT DIGITAAL

Dit is de derde editie van het tweemaandelijks magazine van Maastricht Digitaal van 2020. In ons magazine kennen wij een aantal vaste rubrieken. Daarnaast zijn wij altijd op zoek naar interessante informatie die past bij Maastricht Digitaal. Denk je dat een bepaald onderwerp wellicht interessant is om in een volgende editie op te nemen? Stuur dan een mail naar :

info@maastrichtdigitaal.com

"We hopen dat we jullie weer een mooi magazine mogen presenteren"

We leven nog steeds in het corona tijdperk. Onvoorstelbaar hoe een virus de hele maatschappij op zijn kop zet. Langzaam begint ook Maastricht weer terug te komen in het alledaagse ritme, al gaat dat nog gepaard met aangepaste maatregelen. Maar ondanks alle beperkende maatregelen hebben wij weer een magazine samengesteld met interessante artikelen en mooie foto's. We hopen dan ook dat we jullie weer een mooi magazine mogen presenteren, even afschakelen bij de situatie van dit moment bij het lezen en kijken in onze nieuwe editie.

Foto : Aggie Janssen

Foto : Zjeraar Vandenboorn

DE BAANK

Johnny Blenco

Na het overlijden van Johnny Blenco werd er een initiatief gestart om ter herinnering aan hem een bank op het Vrijthof te plaatsen de "Johnny Blenco baank". Na overleg tussen de kleinzoon van Johnny Blenco en de gemeente Maastricht was het snel duidelijk dat de bank er zou komen. Als locatie werd de bank tegenover de Vogelstruijs uitgezocht die uitkijkt op de Sint Servaasbasiliek. Alle planningen waren gemaakt, alleen Corona gooide roet in het eten.

Maar al snel werd er een alternatief plan gemaakt. Op 5 juni is de bank onthuld door wethouder Jim Janssen. In de stromende regen hadden zich familie, vrienden en pers verzameld voor dit gedenkwaardige moment. Het weer was de enige spelbreker, het regende en waaide flink. Jim Janssen relateerde het weer aan een werk van Johnny Blenco van zijn kerst LP door te zeggen: "Mesjiens is God aon 't jenke op dit momint".

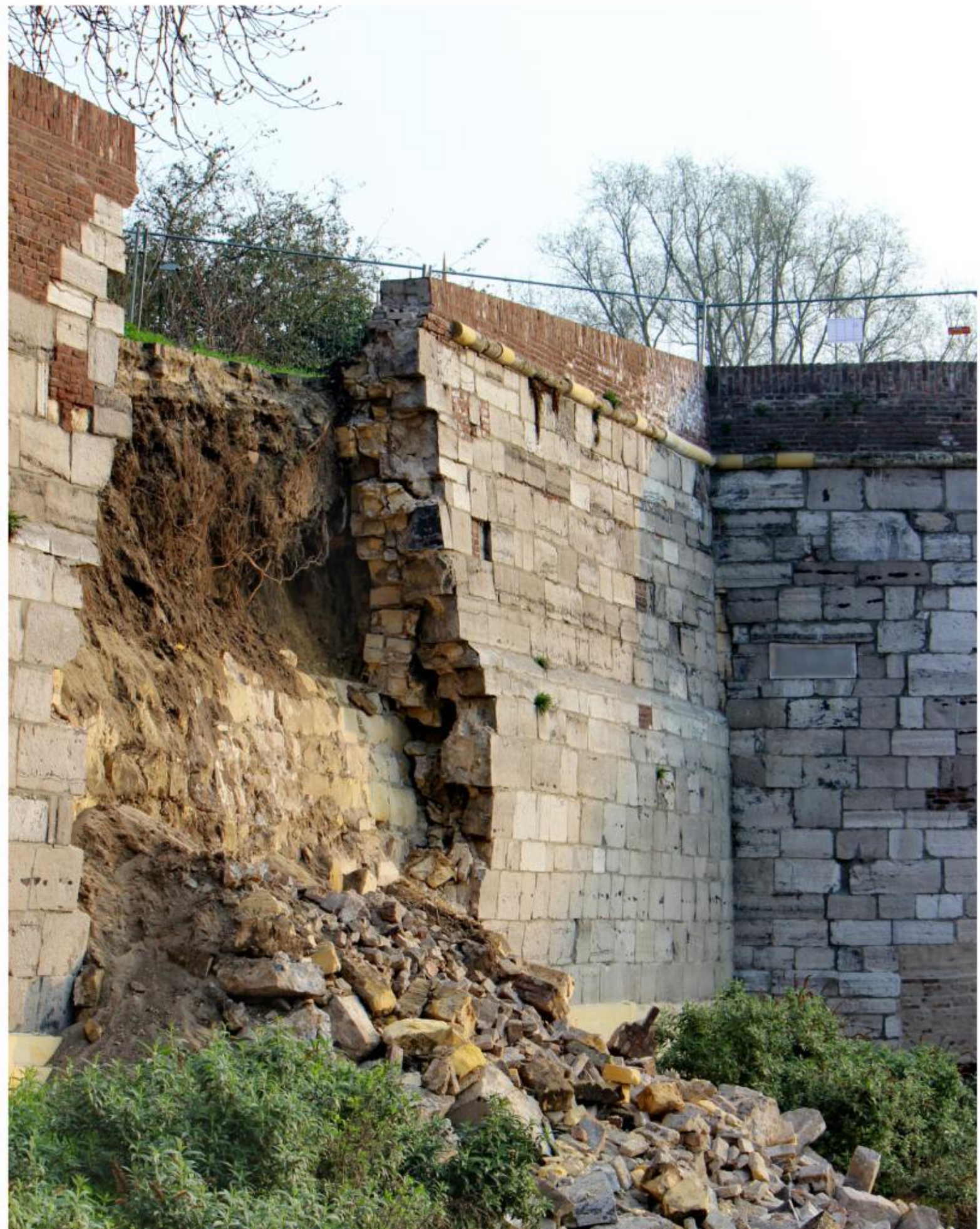
De bank heeft een tijdelijk plek gekregen ter hoogte van de Grote Sociëteit, tegenover het Theater aan het Vrijthof. Als de corona maatregelen achterhaald zijn zal de bank haar uiteindelijk plaats krijgen tegenover de Vogelstruijs.

Een woord van dank gaat uit aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd om de bank op het Vrijthof te krijgen.

WALMUUR, DOOR JOHN KERKHOFS

Op 23-03-2019 was het voor menig Maastrichtenaar behoorlijk schrikken, 'De walmuur was ingestort', op de bewuste zaterdag om 23.00 uur was een gedeelte van de Walmuur over een breedte van zes meter ingestort. De stenen vielen in de vijver.

Eerst wat geschiedenis: In het jaar 1229 had Maastricht toestemming gekregen van hertog Hendrik I van Brabant (een van de twee heren van Maastricht, samen met de prins-bisschop van Luik) om de bestaande aarden stadswal te vervangen door een stenen muur. Deze eerste middeleeuwse stadsmuur van Maastricht had een lengte van ruim twee kilometer. Op 29 mei 1867 tekende koning Willem III het regeringsbesluit tot opheffing van een zevental vestingen waaronder Maastricht.

Het stuk walmuur tussen rondeel Haet ende Nyt en de Vief Köp (de vijf koppen) zo genoemd nadat de hoofden van de zgn 'verraders' van Maastricht in 1638 op spiesen werden tentoongesteld op het rondeel 'De Drie Duiven' die na dit voorval van naam is veranderd. Het stuk muur tussen de rondelen 'Haet ende Nyt' en de 'Vief Köp' dateert uit 1516 en bestaat uit mergelblokken, bekleed met hardsteen.

Toeval of niet de walmuur zou in 2019 worden gerestaureerd, bij het opbouwen van de steiger werd een bolling in de muur geconstateerd, deze was waarschijnlijk veroorzaakt door verkeerde afwatering. Er is toen meetapparatuur geplaatst en er zijn werkzaamheden uitgevoerd om het water beter te doen afvloeien. In een memo van juni 2018 van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE) aan de gemeente Maastricht staat het volgende : 'De wand, bestaande uit een mergel achterwerk met natuurstenen bekleding is over een lengte van circa 10 tot 11 meter naar buiten gedrukt. Voegwerk is op deze locaties grotendeels uitgevallen, plaatselijk is achterliggend mergelwerk en holle ruimten zichtbaar'.

Vermoedelijke oorzaak: insijpelend vocht aan de bovenzijde als gevolg van versleten voegwerk en een verstopte waterput. Het water in de muur zette uit bij bevriezing en drukte de natuurstenen muurbekleding naar buiten'. De vrees die de vestingdeskundigen hadden uitgesproken werd bewaarheid, op 4 april was weer een stuk ingestort, de bres werd met nog eens vijf meter uitgebreid, volgens de deskundige zal een groot stuk van het Rijksmonument gesloopt moeten worden. „Wat er nu is uitgevallen, is het eerste stuk.”

Om de ingestorte walmuur te kunnen stabiliseren is het waterpeil in de vijver omlaag gebracht en werd er gestart met het droogleggen van een stuk vijver bij de bres in de muur. Omdat de kans bestond dat één boom op de Walmuur kon omvallen had de gemeente Maastricht besloten om een deel van de straat Vijfkoppen af te sluiten. Het ziet er naar uit dat de volledige stadswal tussen de Poort Waerachtig en het rondeel De Vijf Koppen moet worden hersteld.

In 2018 waren er nog onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de walmuur, het achterstallig en regulier onderhoud werd weggewerkt aan de twee rondelen, De Vijf Koppen, Haet ende Nyt en Poort Waerachtig. De werkzaamheden waren in oktober 2018 afgerond.

Herstelwerkzaamheden:

Men zal nu (2020) eerst beginnen met het 'gecontroleerd' slopen van een groot stuk van de Walmuur. De herstelwerkzaamheden die in juni 2018 voorgesteld waren door de gemeente ingehuurde adviesbureau Storms in Nuth, zijn vorig jaar op de lange baan geschoven. De maatregelen pasten mogelijk niet binnen de bestaande restauratievergunning, ingeschat werd dat er 'geen direct gevaar was voor persoonlijke ongelukken'. Zowel het geopperde plaatsen van muurankers en vangnetten, als het vervangen van de natuurstenen muurbekleding is daarom uitgesteld. In de aanloop naar een structurele aanpak werd besloten eerst metingen te verrichten. De gemeente Maastricht verwacht dat de hekken en de stutconstructie nog zeker een jaar moeten blijven staan. De verwachting is dat het zeker tot 2021 zal duren voordat het gat hersteld is. Overigens kreeg de gemeente Maastricht voor de algehele restauratie van de stadsmuur 204.000 euro uit de landelijke subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM).

De brokstukken zijn geïnterpreteerd en elk stuk steen heeft een eigen nummer, zodat het straks weer in de juiste laag en op de juiste plek teruggezet kan worden. Deze beproefde methode is o.a. ook bij de restauratie van de Sint Servaasbrug in 1932 toegepast en dient om zoveel mogelijk originele stenen te hergebruiken.

Bij proefboringen is gekeken of er in de muur spaarbogen aanwezig zijn, de zo verkregen constructieve en bouwhistorische gegevens worden gebundeld, zodat de restauratie-architect ermee aan de slag kan. Het herstel van de wal gaat naar verwachting 1,5 miljoen euro kosten. In November 2019 zijn er nog dertien bomen op de grond achter de Walmuur gekapt. Gemeente Maastricht heeft ondertussen het budget voor onderhoud verhoogd van 246.000 naar 460.000 euro. Experts van Stichting Maastricht Vestingstad en Stichting Menno Coehoorn pleiten in een brief aan de burgemeester ervoor dat het nu de kans is om de kantelen van Poort Waerchtig die in 1936 omlaag donderde en nooit werden vervangen in ere te herstellen en voor het herstel van de Kazematten.

Verder kun je zeggen dat instortingen geen zeldzaamheid vormen, de Walmuur is eigenlijk gebouwd voor de eeuwigheid en een toonbeeld van stevigheid en sterkte, er blijkt vaker iets mis te gaan. Jos Notermans van de St. Menno Coehorn kan er zo een aantal opnoemen, 1505 stortte de toren bij de St.Pieterspoort en watertoren De Reek bij de Heksenhoek in na hoogwater in de Jeker. Op beide plekken volgden vaker instortingen. In 1674 werd gemeld dat de muur bij de St.Pieterspoort 'twee voet' uit het lood hing en dreigde in te storten en in 1733 Achter de Biesen bij de Maas. De reparaties gebeurden meestal net zoals in oorlogstijd met materiaal dat voorhanden was. Zo ontstonden hele collages van baksteen, hardsteen en mergel. In 1920 stortte een duiventil in op de wal aan de Nieuwenhofstraat, de kantelen van Poort Waerchtig stortte omlaag in 1936 omdat ze verkeerd om en slecht verankerd waren.

In 1971 stond volgens Het Limburgs Dagblad de Onze Lieve Vrouwe Wal op instorten, deze werd in allerlei gestut, toen in 1976 de parkeergarage werd gebouwd stortte alsnog een flink stuk in. In 1980 brokkelden de bovenste lagen van de Vief Köp af. Van recenter datum zijn de zorgen van de Hoge Fronten, deze restauratie is inmiddels met succes afgerond.

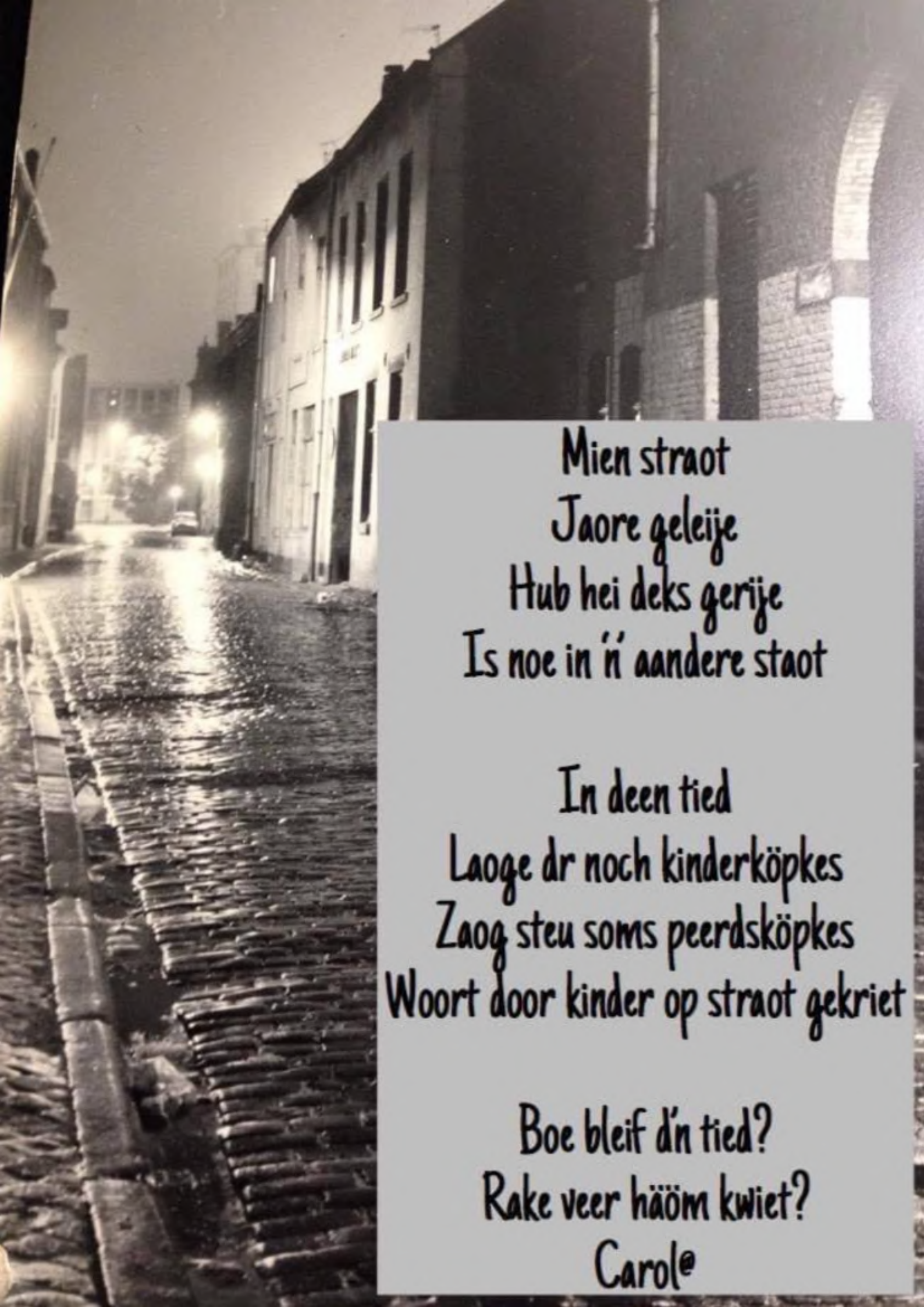
Bron: diverse artikelen in De Limburger geschreven door Vikkie Bartholomeus, Sjak Planthof en Sjors van Beek. Foto's John Kerkhofs.

Les woort op tillevisie oetgelag boe de leus "HAW PIN " vaandan kump dee vendaog d'n daag (en terech) zoeväöl gebruik weurt:

Vreuger jaore bestoond e kanon oet 'n geetiezere piep op 'ne stäönder. Es de vijand get te kort bij de kanonne dreigde te koume maakte ze de kanonne onklaor veurdat ze vlóchde. Dat doge ze door 'ne pin oonder in 't kanon te houwe. Edere commandant vaan de kannoniers die zoen kanon bedeende ,had zoene pin. Zoelang 't kanon wérkde heel de commandant dee pin vas.

HAW PIN. Dat is de leus totdat de dreiging niepend woort en ze moosde vlóchte.

Mien straot
Jaore geleije
Hub hei deks gerije
Is noe in 'n aandere staot

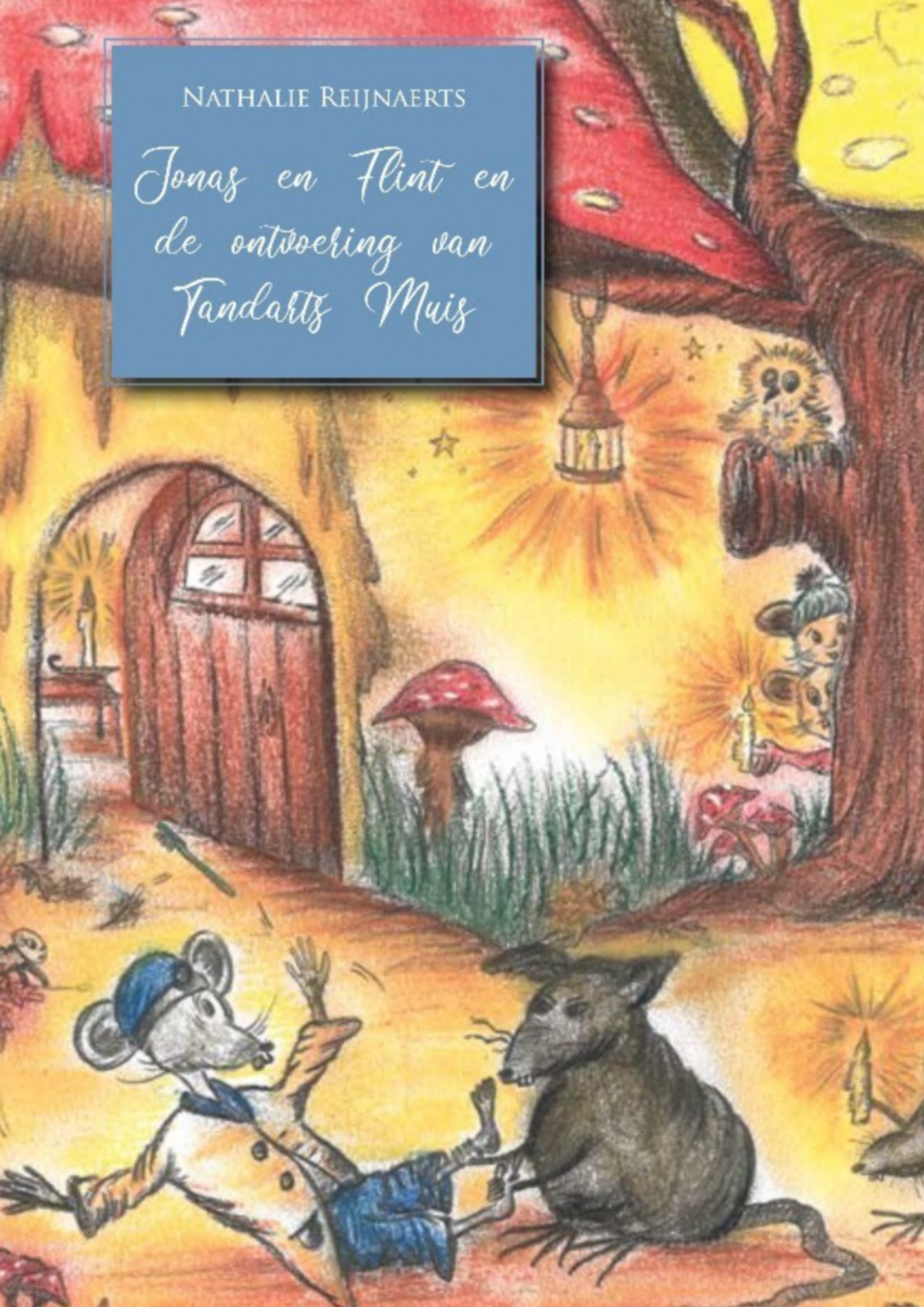
In deen tied
Laoge dr noch kinderköpkes
Zaog steu soms peerdsköpkes
Woort door kinder op straot gekriet

Boe bleif d'n tied?
Rake veer häöm kwiet?

Carole

NATHALIE REIJNAERTS

*Jonas en Flint en
de ontvoering van
Tandarts Muis*

JONAS EN FLINT

Het komt niet zo vaak voor dat er een leuk kinderboek gemaakt wordt door personen uit Maastricht. Maar recent mochten we toch een nieuw boekje verwelkomen : **"Jonas en Flint en de ontvoering van tandarts muis"**. Het verhaal is geschreven door Nathalie Reijnaerts, haar zus Ellis zorgde voor de mooie tekeningen bij het verhaal. En zoals je van een goed kinderboek mag verwachten : het is zo spannend dat je het gewoon in een keer moet uitlezen! Niet alleen de kinderen, ook hun ouders die het wellicht gaan voorlezen zullen van begin tot eind geboeid raken door dit spannende avontuur. Wij hebben de dames gevraagd om zelf iets over hun werk te schrijven.

Even voorstellen, wij zijn Nathalie en Ellis Reijnaerts, twee zusjes uit Maastricht. Al van jongs af aan zijn we creatief bezig, Ellis met tekenen en schilderen en Nathalie met het schrijven van columns en langere verhalen.

Langzaam groeide het idee om een kinderboek te schrijven en besloten we de handen ineen te slaan, Nathalie klom in de pen en Ellis verzorgde de illustraties.

Het resultaat is een spannend boek over twee muizenbroers die samen met hun vriendjes een hachelijk avontuur aangaan wanneer Tandarts Muis ontvoerd wordt door hun aartsvijanden van de Rattenbende. Iedereen is overstuur en het vredige leven in Muizenstad staat volledig op zijn kop. Jonas en Flint laten het er niet bij zitten en zetten samen met hun vriendjes Dick en Roland Muis alles op alles om Tandarts Muis veilig terug te brengen. Maar dit gaat niet zonder slag of stoot....

JONAS EN FLINT

Fragment uit het boek:

Voorzichtig pakte Roland het kaarsje op en liep naar de ingang. Bah, wat zag dat er donker uit. Het leek wel een soort grot die ze binnen moesten. Jonas en Flint sloten de rij, de toverlantaarns zaten weer veilig in de rugzak gestopt, die zouden later beslist nog eens van pas komen! Heel stilletjes trippelden de muisjes het rijk van de Rattenbende binnen. Het rook er vies en het was er vochtig. Dapper liep Roland voorop. Tot nu toe was er geen andere rat te bekennen. Kennelijk dachten ze dat die kleine muizen toch nooit langs hun wachters kwamen. Daar hadden ze zich dan lelijk in vergist, zo zie je maar! Het pad waar ze op liepen was glibberig, steil omhoog ging het nu. De onaangename geur werd steeds sterker. Stil, ze hoorden stemmen in de verte. Met gespitse oren luisterden de vier muizen gespannen, het klonk warempel alsof er een feestje gaande was! Verbaasd keken ze elkaar aan. 'Sapperloot', fluisterde Jonas, 'ik geloof dat ik muziek hoor?' Ja, nu hoorden ze het allemaal.

'Dat komt goed uit, als ze feest vieren zijn ze misschien minder alert op ons', zei Roland hoopvol. 'We moeten zien uit te vinden waar ze Tandarts Muis gevangen houden, kom op jongens, laten we verder gaan.'

Voorzichtig togen de vrienden weer op weg. Langs de muren hingen toortsen met flakkerende vlammen zo fel dat ze hun kaarsjes uit konden doen.

'Hallo muisjes', klonk opeens een hoog stemmetje! Met een sprongetje draaide Roland zich om, Dick liet van schrik zijn telefoon haast uit zijn knuistje vallen.

'Wie is daar?', vroeg Jonas, zijn hartje roffelde van schrik in zijn borstkast.

'Niet bang zijn muisjes, kijk eens omlaag, hier ben ik', klonk het weer. Ze keken allemaal omlaag, er was niets te zien, of nee, wacht eens! Een klein spinnetje zat dapper naast de pootjes van Roland.

'Een spin', mompelde Roland, 'spinnen kunnen toch niet praten?'

'O jawel hoor', zei het spinnetje, 'jullie praten toch ook?'

'Dat zal me wat moois wezen', bromde Dick en alsof het zo logisch was bromde hij er achteraan, 'wij zijn muizen!'

Het kleine spinnetje proestte het uit van het lachen: 'Jij bent een grappig muisje!' Roland, die er niets meer van snapte vroeg aan het spinnetje: 'Wie ben je en wat doe je hier?'

Omdat we de smaak te pakken hebben zijn we bezig aan deel twee, want Jonas en Flint hebben nog heel wat avonturen te beleven.

Nieuwsgierig geworden? Het boek is verkrijgbaar via:

<https://www.boekscout.nl/shop2/boek.php?bid=10257>

Leeftijdscategorie voor kinderen tussen 8 en 12 jaar

Noot van de redactie : een kinderboek dat niet mag ontbreken in je verzameling!

Foto : Ludo Nieste

Kluzeneer mer daan aandere

BINNE NEET NAO BOETE .
 Dao zit iech taan
 Of ligk, haang of kroep
 Mesjien slaop iech dalek weer
 Kom op wat gaon iech doen
 Zitte doog iech al oonder 't oontbijt
 Onderwijl de gezèt lezend .
 Tijdens 't ligke in bèd
 Hüb iech geslaope
 Daan mer goon kroepe en
 Oonderwijl de vloer pótsend
 Daonao op de baank gehaange
 Nao meziek goon luustere
 Och wat zien de roete voel
 Haangend geconstateerd.
 Zo veur dat iech gaon koke
 Spoons en lere lap gepak
 Roete weer doorziechteg gemaak
 Vojl gerdijne en zuuver roete
 Ze aofgepak euver- glaas
 'T wasmasjien doog de res.
 Daan goon koke en braoje
 Ete en aofwasse inruime
 De deurkes vaan de keukekeskes
 Sjivelend door de vingers
 Smereg vaan de vèttege han
 Pótse en vètvrij gemaak
 Tuute mèt plastic en pepier
 In de containers oonder
 Frisse loch deep inaoseme
 En ouch weer oetbloze

Binne trap op en nao de galerij
 Sportieve bezegheid 'tösse 't beton
 E paar kier de bein geboge en gestrek
 Op de galerij ,euver de volle lengte
 Nao binne tas koffie gemaak
 Tillevisie aon zender gezeuk
 Weer vääöl luikes gestorve
 En weer vääöl luikes opgenome
 Iech haw m'ch binne
 M'ch euver deez viruscrisis bezinne
 Eve de kop leeg make
 Alle élend d'n élend laote
 Dat kin neet, dat maag neet
 Wie geit 't wijer mèt de kinder
 Kleinkinder en achterkleinkinder
 Tan pótse, die nog euver zien
 Op tied nao bèd , nao de nuien daag
 Prakkezere, wat zal iech mórgé doen...
 Emoties euvermanne m'ch . wie lang
 nog..

Vraoge gein antwoorde..
 Naodinke , wiemele, slaope en róste,

RÖSTE IS OUCH E WÉRKWOORD.....NOE
 ZEKER

BEELD IN MAASTRICHT

Mensenrechten

Op zaterdag 10 december 1988 is het Kunstwerk naar een ontwerp van de in 1997 overleden Franse kunstenaar Roland Topor ter herdenking van 40 jaar mensenrechten onthuld door Burgemeester Philip Houben. Een blijvende oproep om schendingen van mensenrechten, waar ook ter wereld, aan de kaak te stellen. Met die boodschap luidde burgemeester Philip Houben van Maastricht de onthulling in van de gigantische muurschildering aan de Kakeberg in Maastricht. Het was die zaterdag precies 40 jaar geleden dat de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aanvaardde. Omdat die rechten in veel landen nog steeds met voeten worden getreden, wilde ook de gemeente Maastricht een bijdrage leveren aan de strijd tegen die schendingen.

Foto's : John Kerkhofs

FOTO VAN DE MAAND

APRIL 2020 : MESTREECH IN HOES

Het thema voor april 2020 was : Mestreech in hoes. Door de corona maatregelen moesten velen van ons langdurig thuis blijven. Maar ook thuis is het mogelijk om Maastricht te fotograferen, dat zagen we aan het groot aantal inzendingen. De foto die de meeste likes kreeg is gemaakt door Nick Robeerts, een foto van de Engel van Maastricht die zoals altijd over ons waakt. De redactiekeuze ging naar de foto van Jack Debruijn die aan het afwassen was met allerlei Maastrichtse mokken en glazen.

Nick en Jack : proficiat!

De foto die de meeste likes heeft gekregen is de foto van Nick Robeerts

FOTO VAN DE MAAND

APRIL 2020 : Mestreech in hoes

De redactiekeuze voor het thema Mestreech in hoes : de afwas van Jack Debruijn, een en al Maastricht in het afwaswater.

'T PERELKE

met 'nne knipouch vaan Har Lamkin

DREESMENNEKE

De Dreesmennekes vaan Mestreech
brachte vreuger gaas, water en leech
Drei knabbe per kuub koste 't toen nog
Veuroet betaold vaan de muntemeter gekoch.

Die mennekes maakde deur aon deur
de meters leeg
en niemes dee ouch mer éine knab
dispensatie kreeg.

Waore d'n knabbe op; daan góng 't gaas neet mie
en zaotste mèt d'n haafrauw weurs, noondepie

BERICHT VAN FACEBOOK

T WIT 2020

Aggie Janssen plaatste een foto van Chateau Neercanne. genomen vanuit een mooi bloembed Daarop kwam de volgende reactie van Mariette Dackus : gief miech u wérrum gevoel zoe zaog 't vreuger in mien omgeving altied oet!!

Zo zie je maar, welk gevoel een enkele foto kan oproepen!

FOTO VAN FACEBOOK

Op facebook worden heel wat foto's gedeeld van Maastricht. Wij zullen in onze volgende editities steeds een bijzondere foto plaatsen die wij op facebook gevonden hebben. Deze keer : een prachtige opname van Frank Nelissen : een overzicht vanaf de Maas naar Het Bat.

DE ZES KLM HUISJES

Door Paul Berben

Jaren geleden kwam ik een kleine versie van het dinghuis tegen. Lijkend op de pandjes uit de bekende KLM serie. Dit pandje heb ik uiteraard direct gekocht voor mijn verzameling "Maastrichtoise".

Thuis gekomen het internet opgedoken om te achterhalen wat ik nu eigenlijk gekocht had. Helaas, het was weer eens zover, internet kon me niet verder helpen. Rondvragen bij mede verzamelaars maar weer. Een antwoord bleef voorlopig uit. Totdat een kameraad binnen kwam en het pandje zag. "Hee, die staan ook bij mijn tandarts" zei hij. Direct door mijn vraag gevolgd wie zijn tandarts was?!

De dag erna was ik natuurlijk al onderweg. Aangekomen bij de betreffende praktijk zag ik achter de balie inderdaad de pandjes staan. Niet alleen het dinghuis, dat ik in bezit had, maar ook het oude pand van de SNS bank op de markt en het pand van de Momus op het vrijthof. Ik vroeg de assistente of zij meer wist over de pandjes? Nee, maar de tandarts wel, was het antwoord. Dit werd de eerste keer in mijn leven dat ik ernaar uitkeek een tandarts te zien...

De tandarts bleek net klaar met een patiënt en liep net de ruimte achter de balie in. Ik vroeg hem of hij eventueel een momentje voor me had en vertelde interesse te hebben in de pandjes. Hij vertelde me dat ze ooit gemaakt waren ten bate van een weeshuis in Kenia in opdracht van de junior kamer van de PvdA te Maastricht, en dat bij een sponsoring voor dit project de sponsor een huisje kado kreeg. Hij had meerdere exemplaren van de drie pandjes, ik vroeg of ik van de 2 pandjes die ik nog niet had er een mocht overkopen? Hij vroeg wat ik daarvoor over had en ik noemde een bedrag. Vriendelijk schoof hij me de 2 pandjes toe en zei dat ik ze van hem kado kreeg! Ook vertelde hij dat er nog meerdere pandjes bestonden.

Met de informatie over de juniorkamer wist ik een kort stukje op internet te vinden dat verhaalde over 5 pandjes. Ik zocht nog het oude Bonnefantemuseum op de ezelenmarkt en het huis op de Jeker. Het huis op de Jeker bestaat niet alleen in deze kleine serie, maar ook in de echte KLM serie, waar het nummer 82 heeft. Ook leerde ik dat de serie Maastrichtse pandjes gevuld waren met het Limburgse kruidendrankje Aelske. De KLM huisjes waar dit serietje op geënt is zijn gevuld met Bols graanjenever.

De hierop volgende jaren zou ik bezig blijven de mij ontbrekende pandjes te vinden. Maar, hoe hard ik ook zocht, het wilde maar niet lukken. Bijna niemand kende überhaupt het bestaan van het serietje. Allerlei wegen probeerde ik, en als iemand de pandjes al kende, dan wist niemand een weg om eraan te komen.

In 2016 stond ineens in de krant dat een man genaamd Mark Zegeling een boek had gemaakt over de Nederlandse KLM huisjes en hierover een lezing zou geven bij Selexyz te Maastricht. (tegenwoordig boekhandel Dominicanen)

Misschien dat meneer Zegeling meer zou weten?

Tijdens de lezing zat Paultje uiteraard daar.

DE ZES KLM HUISJES

Door Paul Berben

Buiten dat meneer Zegeling een zeer boeiende lezing gaf bij zijn boekpresentatie was er ook de gelegenheid tot een babbeltje met hem. Hier kwam ik voor! Nadat hij een aantal boeken gesignd had nam de drukte af en had ik de mogelijkheid hem te vragen of hij iets wist over de Maastrichtse pandjes. Tot mijn verbazing nam hij me mee naar de opgestelde vitrines waarin een aantal speciale KLM pandjes stonden tentoongesteld.

Daar stonden ze! Niet 5 maar zelfs 6. Wat is dat 6e huisje vroeg ik?

Nou, dat bleek een heel verhaal, want daar had hij zelf ook veel moeite voor moeten doen om er achter te komen. Uiteindelijk had een oproep via L1, waar hij als gast met zijn boek aan tafel had gezeten, het antwoord te geven. Het was Markt 20. Mooi, ik zocht nu dus niet 2 maar 3 pandjes. Het heeft nog jaren geduurd voordat ik ze tegenkwam. Laatst stonden ze op een veiling en gingen ze me langs mijn neus, dacht ik... Tot ik er achter kwam dat een vriend ze voor me gekocht had!

Nu, vol trots, staat hier dan de voltallige Maastrichtse "KLM"serie te pronken!

STRAAT UITGELICHT : STATENSINGEL

De Statensingel, het Statenkwartier en het voormalige bastion Staten-Generaal (bij de Verlengde Zakstraat) zijn alle genoemd naar de Staten-Generaal van de Nederlanden, die van 1632 tot 1794 (met kleine onderbrekingen) medeheer waren van het tweeherige Maastricht. De naam is gekozen naar analogie van andere singelnamen op de linker Maasoever, die eveneens verwijzen naar voormalige machthebbers: Prins Bisschopsingel, Hertogsingel en Fransensingel.

De straat ligt in het westelijk deel van het Maastrichtse stadscentrum en vormt daar de grens tussen de centrumbuurt Statenkwartier en het Frontenkwartier in Maastricht-Noordwest. De straat loopt min of meer van zuidwest naar noordoost tussen het Koningin Emmaplein en de Frontensingel. Het beginpunt bij het Koningin Emmaplein is een rotonde, waar de Brusselsestraat, de Hertogsingel en de Sint Annalaan bij elkaar komen. De straat eindigt bij de T-kruising met de Maagdendries.

Vroeger en nu :
Dinghuis
Oude foto's : RHCL

US SJOEN MESTREECH

Scheepvaart op de Maas

Als je over een van de bruggen over de Maas in Maastricht gaat, dan zie je regelmatig schepen varen op de Maas. Maar het is best nog wel een klus voor de schippers om Maastricht te passeren. Het scheepvaartkanaal tussen de Sint Servaasbrug en de Wilhelminabrug is krap. Grote schepen kunnen elkaar hier niet passeren. Bij een snelle stroming beukt het water tegen de Servaasbrug en kan hier hoogteverschil ontstaan. Schepen met weinig vermogen die tegen de stroom in moeten, kunnen dan soms te weinig snelheid maken en blijven 'hangen' onder de brug. Schepen in de afvaart moeten juist voldoende snelheid houden om bestuurbaar te blijven en gaan met relatief grote vaart onder de brug door. Schepen van een bepaalde hoogte moeten nadat ze uit het scheepvaartkanaal rechts komen, naar de andere oever slingeren omdat het beweegbare deel van de spoorbrug (in beheer bij ProRail) aan de linkerkant zit. Vervolgens moeten ze weer naar rechts om het Julianakanaal in te varen. Bij hoogwater is het lastig schepen op deze slingerkoers bestuurbaar te houden en het passeren van schepen is meer risicovol.

US SJOEN MESTREECH

Scheepvaart op de Maas

Foto's gemaakt door Willy Weijenberg

FOTOGRAAF AAN HET WOORD...

John van Even

Hoi,

Ik ben gevraagd om een kort verhaal op Maastricht Digitaal met enige foto's te plaatsen, nu vond ik dit toch wel een eer, zijnde een onbekende "Mestrechteneer" en dus ook fotograaf.

Daarom zal ik me even voorstellen, mijn naam is John van Even en ben 59 jaar jong, gehuwd, 2 dochters en inmiddels trotse opa van 3 kleine belhamels. Woonachtig in Mestreech en nog steeds (gelukkig) aan het werk.

Maar goed, wat heb ik met Mestreech?

Ik ben er geboren en getogen, maar heb (noodgedwongen door werk) een uitstap gemaakt van ca 10 jaar naar de randstad, dus ik heb heel wat veranderingen in Mestreech aan mij voorbij zien gaan, het Mestreech veranderde gedurende deze jaren drastisch. Blij was ik er niet mee, ik zag oude vertrouwde gebouwen gesloopt worden en de hele oude vertrouwde binnenstad veranderde in een voor mij vreemde stad.

Maar er zijn ook positieve dingen gebeurt, zoals de nieuwe Noorderbrug. Aangezien ik in de wijk Malpertuis woon, mis ik de binnenstad toch wel, want als het op mijn hobby fotografie aankomt, ben ik soms jaloers op mijn mede hobby fotografen die er wel in de buurt wonen en dus de meest prachtige plaatjes maken. Dus zal ik het moeten hebben van een bezoekje aan onze mooie binnenstad.

Desalniettemin ben ik toch regelmatig op pad in mijn eigen wijk waar ik toch wat foto's probeer te maken en dat doe ik met name om de voor de vaak "oudere" mensen. Die nu vaak eenzaam thuis zitten door deze vervelende omstandigheden.

Zo probeer ik ze regelmatig een opbeurend plaatje op FB te zetten waar ze (hoop ik) een beetje plezier aan beleven.

Kortom, een doodgewone Mestrechteneer, met een passie voor fotografie, weliswaar als amateur en respect voor mijn mede collega hobby fotografen.

M.v.g.

John van Even

"ik mis de binnenstad toch wel"

UITGELICHT

BRUG

Het kiezen van een standpunt voor het maken van een foto kan een aparte blik geven op je onderwerp, zoals hier de bogen van de Servaasbrug

OEVER

De diversiteit van de woningen aan de Stenenwal is goed in beeld gebracht en de kleuren worden versterkt door het mooie zonlicht

BEELD

Een beeld in beeld brengen: hoe maak je daar een goede foto van? In dit geval door de combinatie met de mooie achtergrond te zoeken, met een donkerrode kleur.

Foto : Willie Lion

FOTO VAN DE MAAND

MEI 2020 : Veurjaor in Mestreech

Het thema voor mei 2020 was : Veurjaor in Mestreech. Een jaargetijde waarin de natuur weer zijn mooie kleuren laat zien. Wij ontvingen zeer vele mooie foto's. Uiteindelijk bleken er twee foto's te zijn die de voorkeur hadden. De foto die de meeste likes kreeg is gemaakt door Francien Schijlen, de zwanen in de Fronten. De redactiekeuze ging naar de foto van Danielle Hameleers: een mooie foto van het Herdenkingsmonument, gepast in de huidige situatie waarin we door het corona virus de herdinking niet zo konden vieren zoals we dat zouden willen doen.

Francien en Danielle : proficiat!

De foto die de meeste likes heeft gekregen is de foto van Francien Schijlen

FOTO VAN DE MAAND

MEI 2020 : Veurjaor in Mestreech

De redactie keuze ging naar de foto van Danielle Hameleers

THUIS IN
maastricht:

Na eeuwige roem in Maastricht heeft Johnny Blenco nu ook zijn eigen 'Baank oppe Vriethof'

Als iemand 'een baank oppe Vriethof' verdient die zijn naam draagt is het uiteraard Johnny Blenco. De in januari van dit jaar overleden zanger en liedjesschrijver verkreeg door zijn in 1974 uitgebrachte elpee *Op 't Vriethof op 'n Baank* eeuwige roem toebedeeld door de inwoners van de stad die hem zo lief was, Maastricht. Familieleden, vrienden en wethouder cultuur Jim Janssen waren vrijdagmiddag aanwezig bij de onthulling van het zitmeubilair waarop hij en talloze Maastrichtenaars al bijna een halve eeuw het titellied van dat fameuze album 'Slivvenier bedaanke'.

Halverwege de jaren zeventig. Uitgaan in Maastricht is een overzichtelijk gebeuren. Niks geen kroegentochten. Het is de stamkroeg waar je om acht uur 's avonds binnenloopt en bij sluitingstijd weer richting huis gaat. Het zijn ook de jaren van een enorme diversiteit in muziekvoorkeuren. Voor het betere soulwerk ga je naar de Tuf Tuf in de Bernardusstraat; ben je meer een liefhebber van de amusementsmuziek van die tijd (Abba, Rubettes, Palingpop, Glitterrock) kom je bijvoorbeeld in de Plaza-bar aan het Amorsplein goed aan je trekken. Stevig rockwerk? De ruwe bolster-blanke-pit Maastrichtenaar kan optimaal genieten in De Brök. En de liefhebbers van progressieve muziek en folk weten de 4 Köp in de Ridderstraat te vinden. De verscheidenheid is groot. En toch krijgen al die verschillende uitgaanskarakters en hun favoriete kroegeneind 1973 begin 1974 een grote gemeenschappelijke noemer: het lokale meesterwerk *Op 't Vriethof op 'n Baank*. Johnny Blenco's elpee (Vriezelaar is zijn echte naam), die een mix van Maastrichtse melancholie en vrolijke meezingers bevat, wordt binnen de kortste keren een muziekwerk dat iedere rechtgeaarde Maastrichtenaar in huis moet hebben.

Kijk voor meer interessante artikelen op : www.thuisinmaastricht.nl

Ja, de bekendste track van dit album wordt de titelsong. Maar Es diech miech Puuns Marie, Tant Neske, Heimwee nao Mestreech, Sjoen Sjink Sjeng en de andere zeven titels maken allemaal indruk. En het meest bijzondere in die jaren is dat de liedjes van Johnny Blenco's elpee ook voor verbondenheid zorgen. In welke kroeg je in die jaren ook komt. Du moment dat een 'Johnny Blenco' wordt gedraaid zingt iedereen in koor mee, inclusief sjevraoje. Dat de -tot aan zijn overlijden - zo bescheiden zanger en liedjesschrijver door jong en oud Maastricht op handen wordt gedragen bewijzen bijvoorbeeld ieder weekend honderden jeugdigen in de jongerenkroeg De 4 Köp. Het café in het Ridderstraatje staat bekend om het draaien van progressieve muziek. Van Pink Floyd tot Fairport Convention is er vrijwel dagelijkse kost. De kroeg staat bekend om het draaien van complete elpees. En ja, dat gold ook voor Op 't Vriethof op 'n Baank. Na Darks Side of the Moon of Deep Purple's Made in Japan ging iedereen een uur los op de twaalf meesterwerkjes van de Maastrichtse troubadour.

Foto artikel: Johnny Blenco's zoon John en kleinzoon Raymond hebben plaatsgenomen op het meubilair een ode is aan Blenco's oeuvre in het algemeen en in het bijzonder zijn bekendste liedje Op t Vriethof op 'n Baank

Toen wethouder Jim Janssen weet kreeg van het familie- en vrienden initiatief op het Vrijthof een bank naar de zanger te vernoemen omarmde hij dit 'project' direct. Vrijdagmiddag werd - vlak voor Slivvenier de aanwezige bedankte met een ferme stortbui - duidelijk dat ook de Senioren Partij Maastricht bestuurder al decennialang een fan is van Blenco's Maastrichts werk. Neen, niet via allerlei mooie woorden afgelezen van een stuk papier. De wethouder vertelde over zijn ervaringen met de muziek van Blenco en zijn werk als glazenwasser. Want dat was hij in zijn werkzame leven ook nog eens jarenlang. "Bij ons in Caberg was hij niet alleen Johnny Blenco, maar ook de zingende glazenwasser". Na de woorden van mooie herinneringen, maar vooral ook het benadrukken dat Blenco een van de belangrijkste bijdragen leverde aan de Maastrichtse populaire muziekcultuur, werd het tijd om Johnny Blenco's Baank te onthullen. Niet op de plek die vooraf - aan de oostzijde van het plein - was bedacht. Door de uitbreiding van de terrassen zijn de banken daar voorlopig weggehaald. Onder het loof van de bomen tussen café Perroen en het Theater aan het Vrijthof werd onder een prachtige Johnny Blenco-vlag door zoon John en kleinzoon Raymond de bank onthuld met daarop Blenco's naam en titel van zijn klassieker ingegraveerd. Wie er in de toekomst gaat zitten, vergeet niet hem te eren door een van zijn liedjes te zingen.

Geschreven door Laurens Bouvrie

Kijk voor meer interessante artikelen op : www.thuisinmaastricht.nl

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

MAASTRICHT 206 JAAR BEVRIJD

Op 5 mei vierden we in Nederland onze vrijheid: 75 jaar geleden werd geheel Nederland bevrijd van de Duitse bezetter. Maar 5 mei is voor Maastricht om nog een heel andere reden bijzonder, al hebben maar weinig mensen dat in de gaten: 5 mei is ook de dag dat in 1814 (dit jaar dus 206 jaar geleden) Maastricht werd bevrijd van de Franse overheerser. Pas in het jaar daarop (1815) werd Limburg toegevoegd aan het nieuwe Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

Een mijlpaal om bij stil te staan. Wat gebeurde er op die bewuste dag? Op 5 mei 1814 werd de vesting Maastricht overgegeven aan de troepen van het kersverse 'Soeverein Vorstendom der Verenigde Nederlanden' (later 'Verenigd Koninkrijk der Nederlanden', de voorganger van ons huidige Koninkrijk der Nederlanden). Wat was er aan die overgave voorafgegaan en door wie werd onze stad overgegeven aan de 'Hollanders'? Op 4 november 1794 werd in Pietersheim (gelegen in de huidige gemeente Lanaken) een capitulatieverdrag getekend met de Franse generaal Jean-Baptiste Kléber waarbij Maastricht zich, na een beleg van twee maanden, overgaf aan de Franse Republiek. Het Franse revolutionaire leger bestond uit maar liefst 35.000 manschappen, terwijl het Maastrichtse garnizoen slechts 9.000 manschappen omvatte. Na de capitulatie werd onze stad overspoeld door vele duizenden Franse soldaten en gingen de burgers van Maastricht een tijdperk van totale verwarring tegemoet. De eerste militaire gouverneur na de verovering werd Jean-Baptiste Bernadotte, die later onder de naam Karel XIV Johan de eerste Zweedse koning uit het Huis Bernadotte werd (een voorvader van de huidige Zweedse koning), en die zijn hoofdkwartier hield op Kasteel Meerssenhoven in Itteren.

HOOFDSTAD VAN HET 'DÉPARTEMENT DE LA MEUSE INFÉRIEURE'

Ondanks toezeggingen in het capitulatieverdrag dat binnen Maastricht al het oude zou worden gehandhaafd (conservatie van de bestaande situatie), was binnen twee jaar al het oude opzij gezet door de Franse regering, zowel op bestuurlijk als op kerkelijk gebied. Zo werden de Zuidelijke Nederlanden in 1795 door de Franse Republiek geannexeerd, waarbij Maastricht tot hoofdstad werd gebombardeerd van het nieuwe gebied met de naam 'Département de la Meuse Inférieure' (Departement van de Nedermaas). Maastricht zou daarmee een onderdeel gaan vormen van de Franse Republiek (later het Franse Keizerrijk), en de Maastrichtenaren werden derhalve echte Franse onderdanen.

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

Ruim vijf jaar voor de capitulatie was Maastricht een belangrijke rol gaan vervullen voor vluchtelingen uit onder meer Frankrijk, de staat die haar vijf jaar later onder de voeten zou lopen. In navolging van de bestorming van de Bastille in Parijs op 14 juli 1789 (het officiële begin van de Franse Revolutie), was namelijk in augustus 1789 in Luik een revolutie uitgebroken tegen de prins-bisschop (de 'Luikse Omwenteling'), gevolgd door een revolutie in de Zuidelijke Nederlanden (Brabant) in oktober 1789 (de 'Brabantse Omwenteling'). Dit alles had tot gevolg dat een stroom vluchtelingen op gang kwam vanuit Frankrijk, Luik en de Zuidelijke Nederlanden. Maastricht werd een geliefde uitwijkplaats voor talrijke overheidspersonen en leden van de aristocratie en geestelijke stand, die door Maastricht met open armen werden ontvangen.

NAPOLEON LOOPT EEN BLAUWTJE EN BIJZONDERE FAMILIEVERHOUDINGEN

In 1803, Maastricht is dan al geruime tijd een Franse stad, brengt Napoleon Bonaparte (op dat moment eerste consul van de Franse Republiek), een driedaags bezoek aan Maastricht, vergezeld door zijn eerste echtgenote, Joséphine de Beauharnais. Dit bezoek getuigt van de belangrijke positie die Maastricht vervulde in de Franse Republiek. In 1809 liet Napoleon, inmiddels keizer geworden, zich scheiden van Joséphine omdat zij niet in staat was gebleken hem de zo vurig gewenste troonopvolger te schenken. Zijn eerste keuze voor een nieuwe echtgenote was gevallen op grootvorstin Anna Paulowna, de jongere zus van de Russische tsaar Alexander I, maar dit voorstel werd afgewezen. Anna zou uiteindelijk in 1816 in het huwelijk treden met onze eigen koning Willem II, de grootvader van koningin Wilhelmina. Uiteindelijk vond Napoleon een tweede echtgenote in de persoon van aartshertogin Marie-Louise van Oostenrijk, dochter van de Oostenrijkse keizer Frans I. Hun huwelijk, dat in feite door Napoleon was afgedwongen, werd voltrokken in 1810. Het 'toeval' wil dat de oudtante van deze Marie-Louise zeventien jaar daarvoor in Parijs haar hoofd had verloren onder de guillotine: de beroemde aartshertogin Marie-Antoinette van Oostenrijk (dochter van keizerin Maria Theresia), echtgenote van de afgezette koning Lodewijk XVI van Frankrijk, zou net zoals haar echtgenoot in 1793 worden onthoofd, te midden van alle troebelen rondom diezelfde revolutie die er later voor zou zorgen dat de echtgenoot van haar achternichte keizer zou worden van het land dat het hoofd had laten rollen van haar en haar echtgenoot. Het kan verkeren.

VER WEG VAN MAASTRICHT LANDT WILLEM FREDERIK IN SCHEVENINGEN

Nadat de rest van Nederland eerst tot Bataafse Republiek was omgedoopt en vervolgens van 1806 tot 1810 onder de naam Koninkrijk Holland werd geregeerd door koning Lodewijk Napoleon, jongere broer van keizer Napoleon (en daarmee in feite een marionettenstaat was van Frankrijk), werd het Nederlandse grondgebied in 1810 ook ingelijfd door het Franse Keizerrijk: alle 'Nederlanders' werden daarmee onderdanen van de Franse keizer.

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

100 1000 Toises.

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

Nadat Pruisische en Russische troepen de Franse troepen in 1813 grotendeels verdreven hadden uit het latere Nederland, keerde Willem Frederik, de zoon van de laatste stadhouder Willem V, na zijn landing in Scheveningen terug naar Den Haag, om er op 2 december 1813 de titel van Soeverein Vorst van het Soeverein Vorstendom der Verenigde Nederlanden te ontvangen. In 1815 werd hij koning Willem I van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. In januari 1814 vertrokken de Franse troepen uit het huidige Limburg, alleen in de vestingsteden Maastricht en Venlo bleef nog een tijdlang een Frans garnizoen achter. Uiteindelijk werd Maastricht pas op 5 mei 1814 overgegeven aan de troepen van het Soeverein Vorstendom der Verenigde Nederlanden, en daarmee dus 'bevrijd' van de Franse overheersing. Het Franse bestuursapparaat bleef intact, maar in de top werden Franse ambtenaren vervangen door ingezetenen van de stad (een soort van 'zuivering').

BIJNA HAD HEEL LIMBURG MAASTRICHT GEHETEN Tijdens het Congres van Wenen in 1815 werd bepaald dat het eerder genoemde Département de la Meuse Inférieure (waarvan Maastricht de hoofdstad was) en een deel (de rest ging naar het Koninkrijk Pruisen) van het voormalige Département de la Roer (Département van de Roer) deel zouden gaan uitmaken van het nieuwe Verenigd Koninkrijk der Nederlanden: een nieuwe provincie was geboren. Het plan was dat deze provincie naar haar hoofdstad Maastricht zou gaan heten. Koning Willem I wilde echter niet dat de naam 'Limburg' zou verdwijnen, en zo werd de nieuwe provincie vernoemd naar het vroegere hertogdom Limburg, waarvan overigens slechts een klein deel in de provincie kwam te liggen: het Zuid-Limburgse Heuvelland, de Voerstreek en de streek rond Riemst en Lanaken. Het oude hertogdom Limburg, zelf ook in meerderheid Limburgstalig, kwam vrijwel geheel in de Waalse provincie Luik te liggen en verloor zo het verband met de nieuwe provincie Limburg die haar naam had overgenomen. Bij de inwerkingtreding van het Verdrag van Londen in 1839 werd de provincie opgesplitst in een Belgische provincie Limburg en een nieuw hertogdom Limburg (later de Nederlandse provincie Limburg). Op de afbeelding zien we links een portret van keizer Napoleon I en rechts een weergave van de verovering van Maastricht in 1794.

Foto : Aggie Janssen

CELLEBROEDERSKAPEL

Concert

Concert in de Cellebroederskapel

De overheid heeft bepaald dat er weer culturele programmeringen mogen plaatsvinden. Als gastheer wil ik u graag, met een maximum van 30 personen, ontvangen om in de Cellebroederskapel te genieten van mooie concerten. Iedereen heeft de afgelopen tijd mogen beleven hoe mooi de concerten klinken in de kapel. Mede daarom wordt er weer geprogrammeerd, maar ook omdat de Cellebroederskapel de afgelopen tijd flink heeft ingeleverd op de inkomsten om de kapel te behouden als prachtige cultuurplaats in Maastricht. Uw bezoek is dus meer dan welkom! Het eerste concert is op zondag 21 juni om 15.00 uur, uitgevoerd door Het Berlage Saxophone Quartet. Entree € 12,50 inclusief een consumptie te gebruiken in onze mooie tuin. Zoals een van de voorwaarden is; reserveren verplicht.

Dit kan via de mail op john.eijssen@cellebroederskapel. Dit Quartet brengt werken van Goldbergvariaties van J.S. Bach ten gehore.

drukkunstmuseum

historische drukkerij & grafisch atelier

Het Drukkunstmuseum opent de deuren vanaf september 2020

Om u als bezoeker weer te kunnen ontvangen, worden ook in ons museum aanpassingen gedaan. Tijdens de sluitingsperiode was er de gelegenheid om het museum een opknabbeurt te geven. Dit zetten we in de komende maanden voort zodat vanaf september 2020 verwelkomen:

-groepen op afspraak, gedurende het hele jaar van maandag t/m zaterdag

-individuele bezoekers op de vaste zaterdagmiddag 13.00-17.00 uur, vanaf 5 september 2020 op reservering

Voor contact: 043-3216376 of info@drukkunstmuseum.nl

Totdat wij u weer kunnen ontvangen, starten we een serie om u een digitaal inkijsje te geven in een collectiestuk of deel van het museum met een verhaal met als titel "Uitgelicht".

"Het kistje met gereedschap van de graveur"

Een bijzondere plaats in onze vitrine bij 'diepdruk' neemt dit kistje met beitels en burijnen in, eens het bezit van de graveur die in de vorige eeuw werkte bij een diepdrukkerij. Diepdruk (ook wel koperdiepdruk) is afkomstig uit de kunst van het goudsmeden en als hoogstaande grafische techniek bekend van gravures en etsen. Nog voor het digitale tijdperk werden in de drukkerijen de afbeeldingen gegraveerd, een hoogstaand en kunstzinnig vak. Zoals de naam zegt worden de groeven met drukinkt gevuld waarna het op papier wordt afgedrukt. Met diepdruk konden grote oplagen en veelkleurendruk in vele nuances worden bereikt. De opvolger van de graveur heeft het kistje nog enige tijd gebruikt en bewaard, waarna ons museum het kistje inclusief de bril van de graveur in onze collectie mocht opnemen.

Altied al weerdevol gewees
 Mer dit jaor woort extra gepees
 Neet allein op die vasgestelden daog
 Mer ederen daag is mie vaan hun gevraag
 Ederen daag waore hun kinder thoos
 Waor bepaold binne neet zoe 'stèl wie 'n moes'
 De sjaole waore geslote ze hadde gein lès
 Neet op sjaol ,mer thoos doge zie hun bès
 Pap en Mam hun kinnes waor soms beperk
 Daobij hadde ze ouch nog hun eige werk
 De kinder helpe , woort nog mie hun taak
 Get boe-in 'ne awwer dus noets verzaak
 Pótse, wasse,koke ,kemissies num mer op
 Kaome op e liech pitsje te stoon, neet gestop
 In hoes moosde ouch alles gewoen doorgoon
 Neet vâöl kinder zalle dao lang bij stèlston
 D'r moot veur alles geld verdeend weure
 Pap en Mam wèrke thoos zonder te zeure
 Door e virus 'Corona' wereldwied tewegg gebrach,
 In korte tied veur de minsheid 'n hel gelag.
 Dat is veur edere mins noe wel kristalklaor
 D'r weure offers gevraag vaan 'n ederein
 Joonk, aajd , gezond, kraank, same of allein
 Artse,verpleegkundege , zonder veurbehaajd
 Zètte z'ch veur 200- en mie procente in
 Oonder de alleszègkende leus HAW PIN !!
 De kraanke te geneze en leefdevol bij te stoon
 Hiel vâöl kinne daodoor weer soms nao hoes touw goon
 Aander luikes zien 't slachoffer gewore en gestorve
 Hun naobestaonde hōbbe veur altied eus mètlevè ge-orve!

Al de MOJERS,VAJERS ,AMA'S EN AMPA'S en EDEREIN
 DEE /DIE ZICH INZÉTTE EN ZATTE VEUR 'T WEER KRIEGE VAAN 'NE
 GEZONDE, VRUNTELEKE , EN OPTIMISTISCHE TOUWKOMS
 LAOTE VEER DIE OP DE KOUMENDE MOJER EN VAJERKES DAAG
 IN DE VOLLE ZON ZÉTTE!! EN DE SLACHOFFERS GEDINKE...

SCHILDEREN MET KINDEREN

Door Jack Debruijn

Schilderen met leerlingen in de opvang

Tijdens het sluiten van de basisscholen vanaf 16 maart, was er dagelijks de mogelijkheid voor noodopvang in de scholen.

Dit was bedoeld voor kinderen van ouders met cruciale beroepen. Soms waren er 5 kinderen bij ons op school, maar er waren ook dagen met 24 kinderen. Leerkrachten namen op toerbeurt de begeleiding op zich. In de ochtend vooral leren en in de middag vooral spelen en buitenzijn.

Op 'n middag werd de oude zandbak omgetoverd tot schoolvijver. 6 kinderen van 4 tot 11 jaar schilderden vissen op de stoeptegels. Toen de 4 jarige kleuter naar huis ging, riep hij: 'Niet wegzwemmen, hè vissen !!'

Tijdens de meivakantie was er ook opvang mogelijk op de dinsdag en donderdag. Waar in de reguliere weken ook in de opvang (digitaal) schoolwerk werd gemaakt, werd in de meivakantie naar speelse en creatieve activiteiten gezocht.

De corona-tijd zorgde ook voor mooie en hartverwarmende initiatieven. Denk aan de berenjacht, 't schilderen van regenbogen op ramen van winkels en café's of de posters met Haw pin!

Bij de Kunstketel in 't Wittevrouwenveld werd de Troostfee bedacht. 'n Fee met bloemenjurk die hartjes kuste. Deze fee verscheen op steeds meer ramen in Maastricht.

Dit idee sprak ons op school ook erg aan. En het werd gebruikt op 1 van de opvangdagen in de meivakantie. Na voorbereidend werk gingen 3 meisjes enthousiast aan de slag met 't schilderen van de Troostfee op 'n groot schildersdoek.

Aan een andere tafel waren kleuters druk bezig met 't schilderen van 2 koeien. Elke kleuter pakte 'n kwast en schilderde 'n stukje. Uiteindelijk hebben 7 kleuters er samen twee bontgekleurde koeien van gemaakt.

'n Week later werd er met 4 kinderen ook nog 'n Troostfee gemaakt van vouwblaadjes. En net als bij de start in 't Wittevrouwenveld, werd deze Troostfee op de ramen geplakt om elke voorbijganger te verrassen.

Het schilderij van de Troostfee en 't schilderij met de koeien kregen een mooi plekje bij de hoofdingang. Als herinnering voor later aan een onwerkelijke periode.

En de makers.....die kijken vol trots naar hun kunstwerken !

Basisschool Petrus en Paulus / Kindcentrum Wolder

SCHILDEREN MET KINDEREN

Door Jack Debruijn

NOODKIST

Veel mensen bezoeken de Noodkist in de Sint Servaasbasiliek

- 1000 Bezoekers bij Noodkist
- Missen met max. 30 personen opgestart per 1 juni
- Vanaf 1 juli weer missen met 100 personen mogelijk
- Plaatsreservering blijft verplicht voor de missen op zondag

Tussen maart en juni bezochten bijna 1000 mensen de Noodkist in de Sint Servaasbasiliek. De Noodkist, de reliekschrijn met daarin het gebeente van Sint Servaas, staat sinds 18 maart prominent in de Sint Servaasbasiliek. Iedere zondagmiddag is er van 14.00 uur tot 16.00 uur gelegenheid voor bezoek en aanbidding. Van die gelegenheid hebben inmiddels bijna 1000 mensen gebruik gemaakt en gegeven het feit dat de Noodkist nog tot begin juli zal blijven staan is de verwachting dat er nog vele bezoekers zullen volgen.

De traditie is dat de Noodkist in processie door Maastricht wordt gedragen bij gelegenheid van de 7-jaarlijkse Heiligdomsvaart of in geval van nood zoals in 1991 ten tijde van de Golfoorlog. De Corona-pandemie maakte het, ondanks de vele verzoeken daartoe, onmogelijk om met de Noodkist door de Maastrichtse straten te trekken. Als alternatief is er door het kerkbestuur van de Sint Servaasbasiliek ervoor gekozen om de Noodkist toch uit de schatkamer te halen en te plaatsen vóór in de basiliek aan de voet van het priesterkoor. „Uit het aantal bezoekers tot noch toe mag blijken dat ook nu het tonen van de Noodkist in een grote behoefte voldoet“, zo zegt pastoor-deken John Dautzenberg van de Sint Servaasbasiliek.

Missen weer toegankelijk voor publiek en reserveren verplicht.

Vanaf 1 juni zijn de missen in de Sint Servaasbasiliek weer toegankelijk voor bezoekers. Per mis zijn er maximaal 30 personen welkom en is reservering vooraf verplicht om teleurstelling te voorkomen. Vanaf juli zijn er echter weer 100 mensen toegestaan bij de missen.

Plaats reserveren is uitsluitend noodzakelijk voor de missen op de zondagen van 10.00 uur en 12.00 en vanaf 5 juli is er op zondag uitsluitend een mis om 10.00 uur en dan vervalt de mis van 12.00 uur.

Reserveren kan telefonisch bij het parochiebureau van de Sint Servaasbasiliek op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag tussen 10.00 uur en 12.00 uur via telefoonnummer 043-3212082.

MUSEUM AAN HET VRIJTHOF

Fotomuseum aan het Vrijthof in Maastricht presenteert van 1 juni tot en met 27 september 2020 de tentoonstelling 'Streetlife'. Het museum toont kleurrijk werk van de Amerikaanse fotograaf Jamel Shabazz en zwart-wit portretten van de Nederlandse fotograaf Hans Rietveld. De straatfotografie markeert de jaren 60, 70 en 80. Tijdens de tentoonstelling wordt ook een nieuw fotoboek van Shabazz gelanceerd.

Jamel Shabazz geniet internationale bekendheid als documentaire-, mode-, straat- en portretfotograaf. Hij fotografeert het bruisende straatleven in New York City al sinds 1980. Naast muzikanten heeft hij het alledaagse leven op straat en in de metro geportretteerd. In het monumentale museum zijn circa vijftig foto's te zien. De tentoonstelling 'Streetlife' richt zich op zijn fotografie uit de jaren '80. Bezoekers kunnen op platenspelers zelf bijpassende muziek draaien. Gastcurator van de expositie is de Duitse galeriehouder Bene Taschen.

In de tentoonstelling worden 30 zwart-wit foto's van Hans Rietveld gepresenteerd. Met zijn camera legde hij het straatleven vast; in zijn geliefde stad Maastricht, Parijs of waar hij ook was. Rietveld fotografeerde altijd mensen in ogenschijnlijk gewone omstandigheden. De nostalgische beelden zijn vooral uit de periode 1965-1975.

Jamel Shabazz (New York, 1960) groeide op in Brooklyn en is al 45 jaar actief als fotograaf. Zijn iconische foto's zijn veelvuldig gepubliceerd en gebundeld in negen monografieën. Daarnaast is zijn autonome werk opgenomen in de collecties van musea als het Whitney Museum of American Art (New York), The Bronx Museum of the Arts (New York) en het Smithsonian National Museum of African American History & Culture (Washington). In 2018 ontving Shabazz een Gordon Parks Foundation Award.

Hans Rietveld (Den Haag, 1942) volgde een grafische opleiding aan de Jan van Eyck Academie in Maastricht waar hij sinds 1970 woont. Hij combineerde zijn werk als graficus met fotografie en had een grote interesse en nieuwsgierigheid in mensen. Voor de fotograaf waren Johan van der Keuken en Ed van der Elsken belangrijke tijdgenoten en inspiratoren.

Foto : Louis Brouwer

Op zoek naar vlinders op de Sint-Pietersberg

De boswachters van Natuurmonumenten zijn verheugd dat ze vanaf 1 juli weer kunnen starten met het geven van excursies om bezoekers kennis te laten maken met de bijzonderheden van hun natuurgebieden. Op zondag 19 juli kun je samen met de boswachter tijdens een prachtige wandeling op zoek gaan naar de bijzondere vlinders op de mooiste plekjes van de Sint-Pietersberg. De wandeling, die aangepast is aan de richtlijnen van het RIVM, start om 14.00 uur bij de nieuwe startlocatie van Natuurmonumenten in Fort Sint Pieter. De wandeling duurt ongeveer 2 uur. Het programma is afgestemd op een volwassen publiek. Om deel te nemen moet je goed ter been zijn en stevige schoenen worden aangeraden.

Vlinderparadijs

De combinatie van warmte, de gunstige ligging van dit gebied en de samenstelling van de bodem zorgt voor een grote verscheidenheid aan planten. Deze bloemenrijkdom zorgt voor veel verschillende vlindersoorten. Samen met de Vlaamse zustervereniging Natuurpunt zorgt Natuurmonumenten ervoor dat vlinders van het Vlaamse en Waalse deel van de berg hun leefgebied uitbreiden naar het Nederlandse deel. Meerdere keren per jaar wordt er gemaaid en afgevoerd met een hellingmaaier. Hierdoor wordt de grond verschaald, verarmd. Maar we maaien niet alles, telkens laten we iets staan voor de insecten en voor de zaadsetting. De schapen helpen ook een handje. Zo hoopt Natuurmonumenten op meer vlinders in de toekomst!

Waar en wanneer

De vlinderexcursie is op zondag 19 juli 2020 en start om 14.00 uur bij het informatiepunt van Natuurmonumenten en Maastricht Underground in Fort Sint Pieter. Parkeren (betaald) bij het Oog van Sint Pieter in Maastricht aan de voet van de Sint-Pietersberg. Denk aan goede wandelschoenen.

Reserveren

Online reserveren voor deze activiteit is noodzakelijk via de website van Natuurmonumenten, (www.natuurmonumenten.nl/sintpietersberg) of via de ledenservice van Natuurmonumenten (T 035-655 99 11). Ben je lid van Natuurmonumenten dan kost deelname € 7,-, ben je geen lid dan betaal je € 10,- p.p.

Wandelen rond Wolder

Willie Lion

Mocht u nu eens tijdens lekker weer zin hebben om een lekkere wandeling te maken en van de natuur willen genieten? Ga dan eens een rondje maken tussen Wolder en België. Daar vind u een mooi stukje natuur met Bloesembomen en nog veel meer van flora en fauna. U komt hier lekker tot rust en heeft geen last van auto's of wat dan ook. Als u daar wandelt en u geeft uw ogen goed de kost dan ziet u verschillende vogeltjes en kunt u genieten van de zang van deze dieren. Ik zou zelf zeggen : gewoon eens gaan doen.

© Lion Photography

Wandelen rond Wolder

Willie Lion

Foto : Koos Wijnants

**Jouw foto op de voor- of
achterpagina van de
volgende editie?**

Stuur je mooiste foto naar :
info@maastrichtdigitaal.com.
Zet in de onderwerpregel :
coverfoto en wie weet staat
jouw foto straks op de voor- of
achterpagina van de volgende
editie.

LET OP : uiterste inzenddatum
28 augustus 2020